

09.04.2023

לכבוד :

מר מתניהו אנגלמן

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

[; mevaker@mevaker.gov.il](mailto:mevaker@mevaker.gov.il)

Ombudsman@mevaker.gov.il

שלום רב,

הנדון: התעלמות משרד הבריאות מעמדת אנשי המקצוע בדיונים על שינוי חוק הסדרת העיסוק

במקצועות הבריאות, התשס"ח – 2008

סימוכין: מכתבינו מיום 22.1.2023 ומיום 13.2.2023 (מצורפים בנספח)

הח"מ מנהלות בשם הארגונים בראשם הן עומדות, מאבק ציבורי כנגד הצעות החוק לשינוי דרישות החובה לרישוי המקצועות המנויים בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח – 2008 (להלן: "החוק").

כיושבות הראש של עמותות שהן אגודות מקצועיות של מקצועות הריפוי בעיסוק וקלינאות התקשורת, פנינו בשתי פניות עוקבות למשרד הבריאות בדרישה כי לא יתקיים כל דיון בשינויים המוצעים לחוק ללא מעורבותן ושמיעת עמדתן של האגודות המקצועיות המייצגות את מירב העוסקות והעוסקים במקצועות הבריאות. הפניות מצורפות למכתב זה ומהוות חלק בלתי נפרד ממנו.

הדרישה לתיקון החוק ולאפשר לימודי מקצועות הבריאות כלימודי תעודה, שאינם אקדמיים, במסגרות סמינר חרדיות, ללא פיקוח המועצה להשכלה גבוהה, הינה סוגיה מקצועית הנוגעת לליבת העיסוק במקצועות הבריאות הקבועים בחוק. במסגרת החוק אף הוקמו ועדות מייעצות לכל אחד ממקצועות הבריאות, אשר תפקידן לייצג לשר ולמנכ"ל משרד הבריאות בכל העניינים הקשורים לפיקוח ורישוי המקצועות הרפואיים הקבועים בחוק.

האגודות המקצועיות מתנגדות לשינויים המוצעים אשר שומטים את הרציונל תחת חקיקת החוק, עומדים בניגוד לו, ומעל לכל מעוררים חשש אמיתי לפגיעה בבריאות הציבור.

התעלמות משרד הבריאות מעמדת האגודות המקצועיות הינה מחדל הפוגע במישרין בציבור רחב של בעלי ובעלות מקצוע בתחומי מקצועות הבריאות וחשוב מכך, עלולה לפגוע בבריאות הציבור כולו.

התעלמות משרד הבריאות מהמנגנון הקבוע בחוק ואי כינוס וועדת מייעצת לשר בנושא וקידום פשרות מול גורמים בלתי מקצועיים, אין לה סמכות חוקית והיא נוגדת סדרי מנהל תקין ואף פוגעת בעקרון הצדק.

הדיון בהצעות החוק צריך להיות מקצועי בלבד, ומתוך ראייה של שמירה של בריאות הציבור בלבד. יש לדחות עירוב של כל אינטרס אחר בדיון, ובכלל כד אינטרסים בתחום דיני העבודה. עירוב גורמים בעלי אינטרסים פוליטיים, שאינם מחוקקים, בהליכים אלו עומדת בניגוד לחוק ולהוראותיו.

הגוף הנכון והמוסמך לדון ולייעץ למשרד הבריאות באשר לקביעת עמדתו בנוגע להצעות החוק שעל הפרק הן הוועדות המקצועיות שהוקמו על-ידי המחוקק במסגרת החוק, והאגודות המקצועיות הפועלות בישראל עשרות שנים וליוו את הליכי חקיקת החוק, הן המייצגות את אנשי המקצוע, ולהן יש חלק בהרכב הוועדה (לצד נציג מקצועי ממשרד הבריאות, ונציגי האקדמיה), לפי חוק.

האגודות המקצועיות הח"מ, המופעלות על-ידי מתנדבות, פונות לעזרת נציב תלונות הציבור ומבקר המדינה ומבקשות לחקור את התנהלותו של משרד הבריאות בעניין זה, תוך התייחסות לדחיפותו ולאינטרס הציבורי בשמירה על הרף הגבוה של מקצועיות בתחומיהן ושמירה על בריאות הציבור.

רביטל גל	ד"ר ענת אלבז	ד"ר אסנת סגל
יו"ר משותפת של החברה הישראלית לריפוי בעיסוק	יו"ר משותפת של החברה הישראלית לריפוי בעיסוק	יו"ר האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת

נספח: מכתבים קודמים למנכל משרד הבריאות

מכתב מיום 22/01/23

לכבוד

22/01/23

משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות

מכובד,

הנדון: סכנה מוחשית לפגיעה במאות אלפי מטופלים במקצועות הבריאות

בימים אלה הונחה על שולחן הכנסת הצעה תיקון חוק שתכליתה דריסת דרישות הסף לעיסוק במקצועות הבריאות דוגמת קלינאות תקשורת וריפוי בעיסוק – מקצועות אותן לומדים בישראל באקדמיה, בפיקוח מ"ג, ובהיקף של 3.5 שנות לימוד, 1000 שעות התנסות מעשית (פרקטיקום) ומבחן הסמכה מטעם משרדך.

הצעת תיקון החוק מבקשת להכיר במי שסיימו לימודי תעודה בסמינרים כמי שיכולות לעסוק במקצועות הבריאות, בטענה כי "אוכלוסיות שונות נמנעו מלהיכנס אל שערי האקדמיה וממילא אל שערי התעסוקה, מטעמים תרבותיים ואחרים", על פי מגישי ההצעה. "מטרתה של הצעת חוק זו היא להתמודד עם אתגר לאומי וחברתי, ולעודד אוכלוסיות אלו להשתלב בעולם התעסוקה".

מדובר בשקר או לכל היותר בחצאי אמיתות, שאינם תואמים את העובדות בשטח: אלפי נשים חרדיות למדו ועדיין לומדות במסלולים ייעודיים למגזר החרדי, המוכרים על ידי האקדמיה, ועוסקות במקצועות הבריאות לאחר שהוסמכו ועמדו בכל כללי הלימודים וההכשרה. דומה כי יש כאן ניסיון לזרות חול בעיני המחוקק, ויתרה מזאת – לקדם הצעת חקיקה מסוכנת, שלא נעשית בתיאום עם הוועדה המייעצת למשרד הבריאות בנושא וללא התייעצות עם השדה המקצועי על הנעשה בשטח.

מדו"ח שהוקם ע"י מרכז המידע והמחקר של הכנסת, עולה שברוב המחלטי של מדינות העולם שנבדקו, דרישת הבסיס לעוסקים במקצועות אלו הוא תואר אקדמי בלימודים מפותחים.

למשרד הבריאות בניהולך יש אחריות דרמטית למנוע את קידום תיקון החקיקה הנ"ל, בשל הסכנה הנשקפת לבריאות גופם ונפשם של מאות אלפי מטופלים במקצועות הבריאות, ואחריותך לבריאותם. אין ספק כי כניסתן של מטפלות לא מקצועיות באמתלת שווא עלולה לגרום לפגיעה בציבור, ולזילות כל מקצועות הבריאות ומי שייפגעו מכך יהיו אזרחי ישראל הזקוקים לטיפול מקצועי ומפוקח בשעתם הקשה.

בסמכותך לפעול בכדי להשית את הפיקוח המקצועי של משרד הבריאות על תיקון חקיקה דרקוני שכזה, ולא לאפשר את קידום הצעת החקיקה מבלי שכל גורמי המקצוע הרלוונטיים ייתנו את דעתם על שינוי מהותי באיכויות הטיפול במקצועות הבריאות. בשם הארגונים שאנו עומדות בראשם ובשם המרפאות בעיסוק וקלינאות התקשורת בישראל, אנו מבקשות מבקשים שתפעיל סמכות זו.

בנוסף, אנו מבקשות להיפגש עמך ולהביא בפניך את טיעונינו המלאים כנגד מהלך, שהיה ויצא לפועל במשמרת שלך, יהווה בכייה לדורות.

בברכה,

ד"ר אסנת סגל	ד"ר ענת אלבז	רבטל גל
יו"ר האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת	יו"ר משותפת של החברה הישראלית לריפוי בעיסוק	יו"ר משותפת של החברה הישראלית לריפוי בעיסוק

מכתב מיום 13-02-2023

13-02-2023

לכבוד:

משה בר סימן טוב
מנכ"ל משרד הבריאות
מ"מ שר הבריאות
יואב בן צור
sar@moh.gov.il
mankal@moh.health.gov.il

שלום רב,

הנדון: התעלמות משרד הבריאות מעמדת אנשי המקצוע בדיונים על שינוי חוק הסדרת העיסוק

במקצועות הבריאות, התשס"ח – 2008

סימוכין: מכתבנו מיום 22.1.2023

בהמשך למכתבנו שבסמך בעניין הצעות החוק לשינוי דרישות החובה לרישוי המקצועות המנויים בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח – 2008 (להלן: "החוק"), אנו פונות אליך **בדרישה כי לא יתקיים כל דיון בשינויים המוצעים לחוק ללא מעורבותן ושמיעת עמדתן של האגודות המקצועיות** המייצגות את מירב העוסקות והעוסקים במקצועות הבריאות.

הסוגיה העומדת לפתחו של משרד הבריאות היא סוגיה **מקצועית** הנוגעת לליבת העיסוק במקצועות הבריאות הקבועים בחוק. במסגרת החוק אף הוקמו ועדות מייעצות לכל אחד ממקצועות הבריאות, אשר תפקידן לייעץ לשר ולמנכ"ל משרד הבריאות בכל העניינים הקשורים לפיקוח ורישוי המקצועות הרפואיים הקבועים בחוק.

האגודות המקצועיות מתנגדות לשינויים המוצעים אשר שומטים את הרציונל תחת חקיקת החוק, עומדים בניגוד לו, ומעל לכל **מעוררים חשש אמיתי לפגיעה בבריאות הציבור**.

נוכח האמור לעיל, נבקש להבהיר מעל לכל ספק את עמדת האגודות המקצועיות:

1. הדיון בהצעות החוק צריך להיות מקצועי בלבד, ומתוך ראייה של שמירה של בריאות הציבור בלבד. יש לדחות עירוב של כל אינטרס אחר בדיון, ובכלל כך אינטרסים בתחום דיני העבודה. למען הסר ספק יובהר כי לעמדת האגודות המקצועיות **אין מחסור ממשי בעוסקים במקצועות הבריאות**¹;

2. הגוף הנכון והמוסמך לדון ולייעץ למשרד הבריאות באשר לקביעת עמדתו בנוגע להצעות החוק שעל הפרק הן הוועדות המקצועיות שהוקמו על-ידי המחוקק במסגרת החוק, והאגודות המקצועיות הפועלות בישראל עשרות שנים וליוו את הליכי חקיקת החוק;

3. המקצועות הרפואיים העומדים בלב הדיון הם קלינאי תקשורת ומרפאים בעיסוק – האגודות המקצועיות בתחום הן הח"מ, והן המייצגות את השיקולים **המקצועיים** של כל מקצוע הבריאות;

¹ ככל הנראה קיים מחסור בעוסקים במקצועות הבריאות במערכות הציבוריות, אך זוהי סוגייה של תנאי שכר שהאגודות המקצועיות אינן עוסקות בה.

4. עירוב גורמים בעלי אינטרסים פוליטיים, שאינם מחוקקים, בהליכים אלו עומדת בניגוד לחוק ולהוראותיו ;

5. אנו קוראים וקוראות לעירוב האגף לרישוי מקצועות רפואיים בסוגיה, כמי שאמון על הסוגיה במשרד הבריאות ;

כמי שעמד בראש מערכת הבריאות בישראל בתקופת המשבר הבריאותי החמור ביותר שהיא התמודדה עימו, וידע לעמוד בפני לחצים כאלו ואחרים ולהעמיד את בריאות הציבור וההגנה על שלומו בראש מעיינו, אנו סמוכות ובטוחות כי מנכ"ל משרד הבריאות ידע לנהל את הדיון בהצעות החוק באופן אשר יאפשר לעמדה המקצועית **בלבד** להוביל אותו.

האגודות המקצועיות הח"מ, המופעלות על-ידי מתנדבות, מתחייבות בזאת לעמוד לרשות משרד הבריאות לצורך קיום דיונים מהותיים וממשיים על הצעות החוק, ולהביע את האינטרס הציבורי בשמירה על מקצועיות בתחומיהן ושמירה על בריאות הציבור.

ד"ר אסנת סגל	ד"ר ענת אלבז	רביטל גל
יו"ר האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת	יו"ר משותפת של החברה הישראלית לריפוי בעיסוק	יו"ר משותפת של החברה הישראלית לריפוי בעיסוק

העתקים :

ד"ר הגר מזרחי, מנהלת אגף רפואה Medical.Director@mo.gov.il

פרופ' שאול יציב, מ"מ מנהל האגף לרישוי מקצועות רפואיים shaul.yatziv@moh.gov.il

אורלי ברגרזון ביטון, סגנית קלינאית תקשורת ארצית, משרד הבריאות, Orly.bb@MOH.GOV.IL

אורלי בוני, מנהלת השירות הארצי לריפוי בעיסוק, משרד הבריאות ORLY.BONI@moh.gov.il

ח"כ מיקי לוי, יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, vbikoret@knesset.gov.il, mickeylevy@knesset.gov.il

מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה mevaker@mevaker.gov.il